

Đo lường và quản lý tác động hướng tới đạt được các mục tiêu phát triển bền vững

5 khía cạnh của tác động

Mỗi đồng tiền nhà đầu tư thêm vào khoản đầu tư sẽ tài trợ cho các hoạt động tạo ra cả tác động tích cực và tiêu cực đối với con người và hành tinh. Là nhà đầu tư, khoản tiền của bạn CÓ THỂ giúp tạo ra việc làm. Nhưng số tiền ấy cũng có thể hỗ trợ quá trình tự động hóa làm giảm việc làm. Nhưng ngoài lợi nhuận tài chính, có thể bạn không BIẾT khoản đầu tư của mình đang tạo ra tác động gì. Số tiền của bạn có đang giúp đỡ những người mà bạn quan tâm không hay sẽ làm cuộc sống của họ khó khăn hơn? Làm cách nào bạn biết được?

Các nhà đầu tư muốn đầu tư để tạo ra tác động về xã hội hoặc môi trường thường muốn biết NHIỀU HƠN về số tiền họ đầu tư, họ muốn biết số tiền đó được sử dụng vào những việc gì cho thế giới. Một số người thậm chí còn muốn thể hiện rằng tác động tích cực từ số tiền của họ phù hợp với các Mục tiêu phát triển bền vững (SDG) của UN như thế nào. Làm cách nào bạn biết khoản đầu tư CỦA MÌNH đang tạo ra tác động như bạn mong muốn?

Bạn không thể biết liệu bạn có đang tạo ra TÁC ĐỘNG hay không nếu bạn không XÁC ĐỊNH những điều mình quan tâm. Năm khía cạnh của tác động là những yếu tố căn bản giúp bạn XÁC ĐỊNH MỤC TIÊU CỦA MÌNH để rồi giúp bạn đo lường và quản lý tác động dễ dàng hơn. Video này giúp bạn hiểu về 5 khía cạnh của việc đo lường và quản lý tác động.

5 khía cạnh của tác động bao gồm:

KẾT QUẢ

ĐỐI TƯỢNG

ĐO LƯỜNG

ĐÓNG GÓP

RỦI RO

Khía cạnh đầu tiên là KẾT QUẢ – Khoản đầu tư của bạn tạo ra KẾT QUẢ gì? Biểu tượng của khía cạnh KẾT QUẢ là hình vuông. Hãy hình dung 17 Mục tiêu phát triển bền vững, mỗi mục tiêu có một biểu tượng hình vuông riêng. Phần lớn các SDG thể hiện KẾT QUẢ là gì, hay chính là các mục tiêu liên quan tác động về xã hội và môi trường trên thế giới như: Không còn nạn đói, Năng lượng sạch với giá thành hợp lý hay Giáo dục có chất lượng. Giả sử kết quả CỦA BẠN liên quan đến SDG #5 – Bình đẳng giới. Các câu hỏi bạn cần đặt ra ở khía cạnh KẾT QUẢ GÌ là:

- Chúng ta hy vọng đạt được kết quả cụ thể nào?
- Chúng ta đang muốn tạo ra thay đổi tích cực hay tiêu cực với kết quả đó? Thực chất, thứ chúng ta gọi là “tác động” chính là thay đổi kết quả

- Kết quả ấy quan trọng như thế nào đối với những người đang trực tiếp trải nghiệm hoặc với toàn bộ hành tinh này?

Khía cạnh thứ hai là **ĐỐI TƯỢNG**. **ĐỐI TƯỢNG** có biểu tượng vòng tròn và cho biết **ĐỐI TƯỢNG NÀO TRẢI NGHIỆM** kết quả đó, có thể là một nhóm người nhất định hoặc toàn bộ hành tinh. Ở khía cạnh **ĐỐI TƯỢNG**, bạn xác định các đặc điểm chính của nhóm người mà bạn đang cố gắng tạo tác động đến họ. Những đặc điểm này có thể là tuổi tác, vị trí, giới tính, mức thu nhập, ngành nghề hoặc một số phẩm chất hay điều kiện khác. Ví dụ: nhóm **ĐỐI TƯỢNG** mà bạn đang muốn tác động có thể là các phụ nữ làm chủ doanh nghiệp ở Hoa Kỳ hoặc những phụ nữ Ấn Độ chưa được tiếp cận dịch vụ tài chính hay phụ nữ có con nhỏ ở vùng nông thôn Uganda. **ĐỐI TƯỢNG** cũng có thể là hành tinh này nếu kết quả mà chúng ta nói tới liên quan đến môi trường.

Một câu hỏi quan trọng khác về khía cạnh **ĐỐI TƯỢNG** là nhóm dân số này **CHƯA ĐƯỢC PHỤC VỤ ĐẦY ĐỦ** đến mức nào? Ví dụ: khi xem xét tỷ lệ trẻ sơ sinh tử vong, bạn có thể thấy phụ nữ có thai ở Nhật Bản nhận được dịch vụ chăm sóc sức khỏe tương đối tốt tại địa phương, trong đó chỉ có 2 trường hợp tử vong trên 1.000 ca sinh. Trong khi đó, phụ nữ có thai ở Uganda dường như không nhận được đầy đủ dịch vụ chăm sóc, trong đó có 19 ca tử vong trên 1.000 ca sinh. Mục tiêu phát triển bền vững 3.2 là giảm tỷ lệ trẻ em tử vong trên toàn cầu xuống thấp hơn 2,5% ở tất cả các quốc gia chậm nhất vào năm 2030. Do đó, việc đầu tư vào một doanh nghiệp hoạt động nhằm giảm tỷ lệ trẻ sơ sinh tử vong ở Uganda từ 19 xuống 2,5% cũng có thể là cách để đạt được SDG này. Bạn thấy đấy, khía cạnh **KẾT QUẢ** có thể được xác định rất cụ thể!

Khía cạnh thứ ba là **ĐO LƯỜNG**. Khía cạnh này nhằm xác định chúng ta đang thực sự đạt được bao nhiêu phần của **KẾT QUẢ**. Hãy coi khía cạnh này là thước đo thể hiện sự thay đổi có thể đo lường mà khoản đầu tư của chúng ta tạo ra. Tôi muốn biết khi tôi đầu tư vào một phòng khám sản khoa thì có **BAO NHIÊU** phụ nữ có thai đã sinh con khỏe mạnh ở đó. Ngoài câu hỏi bao nhiêu, nghĩa là hỏi về **PHẠM VI** hoặc **QUY MÔ**, bạn cũng có thể sẽ muốn hỏi về **THỜI GIAN** hoặc **MỨC ĐỘ** của tác động. Về mặt thời gian, bạn có thể hỏi những cải thiện về kết quả sức khỏe sẽ kéo dài **BAO LÂU** đối với những đứa trẻ sinh ra tại phòng khám đã nhận tiền đầu tư của chúng ta? SDG tương ứng mà chúng ta từng nhắc đến yêu cầu trẻ phải sống sót qua 5 năm đầu đời. Về mức độ, bạn có thể hỏi tỷ lệ nhiễm bệnh ở trẻ sơ sinh thay đổi **ĐẾN MỨC ĐỘ NÀO**?

Khía cạnh thứ tư của hiệu quả là **ĐÓNG GÓP**. Có thể đóng góp ở cấp độ doanh nghiệp (doanh nghiệp làm gì để thay đổi kết quả) và ở cấp độ nhà đầu tư. Hiện tại, chúng ta sẽ tập trung vào đóng góp của **NHÀ ĐẦU TƯ**. Ở khía cạnh này, chúng ta cần cân nhắc xem chúng ta sẽ **THÊM** được những gì vào các khoản đầu tư của mình, đặc biệt khi liên quan đến những điều có thể xảy ra mà không cần đến chúng ta. Ví dụ: một số khoản đầu tư sẽ không xảy ra *nếu bạn không* đầu tư thêm tiền. Đây là trường hợp của nhiều khoản đầu tư tư nhân ở giai đoạn

đầu. Những khoản đầu tư khác, như hầu hết các khoản đầu tư vào cổ phiếu hay chứng khoán công khai, sẽ được thực hiện bất kể xảy ra chuyện gì. Nếu bạn sở hữu cổ phiếu của một công ty đối xử không tốt với nhân viên nữ, bạn có thể bán cổ phiếu đó cho người khác. Việc này thường không tạo ra quá nhiều khác biệt với những nhân viên nữ đó. Sự đóng góp có thể rất phức tạp. Chúng ta sẽ đi theo hướng đơn giản và chỉ hỏi rằng: nhà đầu tư có thể giành được uy tín một cách hợp lý cho những thay đổi nào? Không phải tất cả các khoản đầu tư đều mang lại nhiều đóng góp. Và như vậy cũng không sao cả.

Khía cạnh thứ năm là RỦI RO. Về mặt RỦI RO, bạn sẽ muốn hỏi: kết quả có thể khác hoặc tồi tệ hơn kỳ vọng của mình theo những hướng nào? Có nhiều kiểu rủi ro khác nhau. Nhà đầu tư thường nghĩ đến rủi ro tài chính. Họ sẽ hỏi: những rủi ro nào có thể khiến tiền của tôi không tạo ra lợi nhuận mục tiêu? Và họ cố gắng giảm thiểu những rủi ro ấy. Các nhà đầu tư có mục tiêu xã hội hoặc môi trường cũng cần cân nhắc rủi ro đối với tác động. ĐÂY là những rủi ro khiến khoản đầu tư của tôi không tạo ra TÁC ĐỘNG như mục tiêu đề ra. Một số rủi ro có thể nằm ngoài tầm kiểm soát của tôi, ví dụ như suy thoái kinh tế hay đại dịch. Một số rủi ro bắt nguồn từ việc không thực sự tiếp cận được nhóm dân số mục tiêu hoặc từ cách tôi thu thập thông tin.

Ví dụ: nếu tôi lên kế hoạch cải thiện kết quả sức khỏe cho phụ nữ có thu nhập thấp bằng cách đầu tư vào một phòng khám, nhưng phòng khám đó chưa từng theo dõi giới tính hay mức thu nhập của bệnh nhân. Việc không đủ dữ liệu như vậy có thể là một rủi ro đối với tác động.

Bây giờ, bạn đã biết về năm khía cạnh, hay chính là các yếu tố cơ bản để hiểu về tác động. Khi đặt mục tiêu cho một khoản đầu tư, bạn biết năm điều mình cần cân nhắc là:

Bạn đang cố gắng làm GÌ,

Bạn đang cố gắng tiếp cận AI,

Tác động dự kiến bạn mong muốn sẽ xảy ra ở MỨC ĐỘ NÀO,

Có thể có bằng chứng gì cho SỰ ĐÓNG GÓP,

Và có những RỦI RO nào có thể khiến tác động không được như dự định của bạn.

VIẾT NỘI DUNG VÀ SẢN XUẤT:

CASE
CENTER FOR THE ADVANCEMENT
OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

© Chương trình Phát triển của Liên Hợp Quốc

BẢN DỊCH TIẾNG VIỆT ĐƯỢC ỦY QUYỀN BỞI:

